

І чужому наукаю, і своєму чужаком...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
Нідерланди 4-0237
Нідерланди 4-0807
УНСоюз: Нідерланди 5-8740
— Тел. з Нью-Йорку: —
Барель 7-4125
УНСоюз: Барель 7-5837

РІК LXXI. Ч. 169. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 10, 1964 No. 169. VOL. LXXI.

УРУГВАЙ ЗІРВАВ ДИПЛОМАТИЧНІ ЗВ'ЯЗКИ З КУБОЮ

ТІЛЬКИ МЕХІКО ПІДТРИМУЄ ЩЕ КАСТРА

Монтевідео, Уругвай. — Уругвайська Національна Рада, яка діє як голова державного уряду, 8 вересня більшістю 6-ох до 3-ох голосів вирішила зірвати дипломатичні зв'язки з Кубою диктатора Кастра. Одночасно загострено посередній й безпосередній торговельні зв'язки з Кубою, дозволяючи на виїзд до Куби тільки ліків, харчів та лікарського владштування. Цей експорт дозволений з огляду на здоров'я кубинського населення. Після зірвання дипломатичних зв'язків з Уругваєм з Кубою — залишилось ще тільки Мексика, яка має безпосередні дипломатичні зв'язки з Гаваною. Мексиканський уряд заявив, що він не зриває зв'язків з Кубою, бо його зв'язки з нею дають користь і Кубі і Мексиці. Канада не є членом Організації Американських Держав і втримувати дипломатичні зв'язки з Кубою. Організація Американських Держав 26-го липня прийняла резолюцію, в якій вимагала, щоб ті 4 латинські американські держави, які ще мали дипломатичні зв'язки з Кубою (Чиле, Уругвай, Мексика і Болівія) в якнайкоротшому часі зірвали їх. Чиле зробило це 11-го серпня, Болівія 21-го серпня, а Уругвай 8-го вересня. Під час наради Уругвайської Національної Ради 2000 студентів і робітників протестували проти зірвання дипломатичних зв'язків з Кубою. Демонстрація була два блонки від будинку, в якому засідала Рада. Демонстранти навіть кидали були кілька бомб проти поліції, але демонстрація ця не мала ніякого впливу на рішення Ради, яка діяла в дусі ОАД. Організація Американських Держав займалася справою Куби на домагання Венесуелі, яка оскаржувала Кастра в тому, що він вислав із Куби своїх агентів та зброю до Венесуелі, щоб там робити замахів на президента Рікору. Рішення уругвайського уряду майже зовсім перервало ізоляцію Куби від решти латинських американських держав. Тут виявився вплив американського уряду, який змагає до того, щоб відокремити комуністичну Кубу від американського континенту і цим способом, політичними і економічними санкціями — змусити її до капітуляції. Принаймні в тому напрямку, що вона не зможе експортувати свого підпільного комунізму на американський континент, як це вона старалася робити досі.

Нововибраний чилійський президент критикує Організацію Американських Держав

Сантьяго, Чиле. — Вибраний нами та швидко темпом реалізувати цілі Союзу для Подолання. Фрай має перебрати уряд президента 4-го листопада 1964-го року і після того він планує наближити ОАД до потреб життя. Між іншим, він планує поновити спроби в цьому напрямку, щоб притягнути Кубу диктатора Кастра до ОАД. Кастро мав би дешево загарбати свої відношення до комуністичних держав. Едуардо Фрай є членом Християнсько-Демократичної Партії, яка є поміркованою ліва. Він переміг у президентських виборах марксиста Сальвадора Алленде, якого підтримували комуністи тому, що він є прихильником кубинського диктатора Кастра.

Гураган Дора загрожувє знищенням Флориди

Кейп Кеенеді, Флорида. — Вночі з вівторка на середу, 8-го і 9-го вересня гураган Дора наблизився вже так близько до Флориди, що Червоний Хрест рекомендував тисячам осіб залишити свої мешкання та втікати в безпечні райони. Гураган має силу вітру 125 миль на годину і посувається вперед зі швидкістю кільканадцятьох миль на годину. Дора вже спричинила смерть двох летунів-фільотів, які евакуювали літаки, бо один літак розбився під час бурі. На летунській базі Кейп Кеенеді роблять всі приготовления, щоб якнайменше були втрати, коли гураган навістить цю важливу летунську базу. Розмонтовують ракети і ховають їхні частини в безпечніших від вітру місцях. Люди втекли з надбережних домів, бо хвилі досягли вже до 10 стіп. Більше як 20,000 осіб не спали в своїх мешканнях. Побойються, що гураган може знищити цитрусові поля на Флориді. Літаки відлетіли в безпечніші місця, а кораблі відійшли до певних портів. Президент Джонсон телефонував в губернаторові Фларісові Браунтові, що він дає Флариді всю потрібну допомогу з федеральних робітників у боротьбі проти гурагану.

В АМЕРИЦІ

- Президент Джонсон 3-го вересня підписав закон, згідно з яким понад 9 мільйонів акрів землі в 13-ох стеях мають залишитися пустинними та незамешаними людьми й не підлягають цивілізації. Ці акри землі — це гори й ліси, куди можна буде робити прогулянку, але не вільно буде їх змінити та використовувати для економічних цілей. За схвалення цього закону йшла боротьба 7 років між прихильниками збереження пустинних краєвидів та тими людьми, які хотіли б використовувати економічно ці території при допомозі копальні та для користання з дерев в лісах. Найбільше цих територій є на Заході ЗДА.
- Департамент Праці повідомляє, що в серпні цього року число безробітних зросло до 72,104,000, а число незатруднених зросло до 5,3 відсотка всіх робітників сил країни. В липні ц.

Проф. Богдан Гнатюк обраний на голову ОДВУ; Управу УЗХ очолила М. Квітковська

Лігайтон, Оселя ім. О. Ольжича. — 3 кінцем минулого тижня, від 5 до 7-го вересня тут відбувся з'їзд Організації Державного Відродження України (ОДВУ) і братньої Організації — Українського Золотого Хреста в ЗДА. До Центральної Управи ОДВУ обрано: почесно, президент — проф. О. Грановський, голова — проф. Богдан Гнатюк із заступниками: С. Куропас, Я. Гайвас, і д-р Квітковська, М. Попович, А. Карбачевський, О. Гентало, Р. Куделя, Н. Іванів, Г. Левчук, М. Кузік, М. Величко, Л. Крупік, М. Лехицька і М. Варвара. З'їзди вітали і були його учасниками репрезентанти з ІСНО, а це з Канади М. Плав'юк, М. Селешко і д-р З. Кіши, а з Аргентини д-р М. Мушинський. На з'їзд наїшло багато привіт від визначних особистостей та організацій з ЗДА, Канади, Півд. Америки та Європи. Український Народний Союз репрезентував на цьому з'їзді гол. радник Іван Одеський з Філадельфії. В рамках з'їзду відбувся з'їзд — маніфестація на вшанування 25-ліття проголошення самостійності Карпатської України. Цим з'їздом проводили д-р В. Комарницький, а відповіли привіт і доповіді виступили пп.: президент УНР д-р В. Винниченко, д-р О. Грановський, д-р В. Шандор, д-р С. Россоха і п. Ю. Ревай. Виступили частини виступили пп. Г. Андреев, О. Комарницька і хор з Лігайтона. Український Золотий Хрест вибрав свою Головою Тараса Шевченка.

Канадський Парламент вшанував пам'ять Тараса Шевченка

Оттава. — Палата Громад Канади офіційно вшанувала пам'ять великого українського поета — борця за свободу, Тараса Шевченка, коли 31-го вересня достойний М. Мандзюк, консулярний посол з Маркет, з'їздував про урочистості з нагоди 150-річчя народження Т. Шевченка. Він також розповів на цій сесії, що відбувалася під головуванням відомого об'єднання прем'єра мін. Пікерстіла, про плановані українською групою масові святкування, що вже відбулися, коли пішмо ці рядки, у Вінніпегу, біля підніжжя пам'ятника Тарасу Шевченку, в день 5-7 вересня. Міністер транспорту, п. Пікерстіл, який саме тоді заступав прем'єра, підтримував звітвання посла М. Мандзюка, підкресливши, що цього року вшановують Тараса Шевченка всі ті, що змагаються за свободу, визнаючи його як світового поета.

Українські вчені взяли участь у Світовому Конгресі Літератури у Швейцарії

Фрайбург, Швейцарія. (П. С.). Тут відбувся в дні 3-4 вересня до 5 вересня 1964 чотирьох Світовий Конгрес Пошлях Літератури при участі понад 350 делегатів із різних країн. Українська наука, а зокрема УВАН у Канаді, заступали проф. К. Віда з Оттави й проф. Я. Рудницький з Вінніпегу, обидва з доповідями: про Шевченку в слов'янських літературах (д-р Віда) про українську літературу в Канаді (д-р Рудницький). Цей останній дав характеристику творчості таких авторів, як О. Івах, Т. К. Павличенко, І. Кірич, О. Луговий, а з живучих М. І. Мандзюка, М. Лазечко — Гаас та ін. На цій доповіді був прийнятий і брав участь у дискусії амбасадор Канади Е. Гарно з Берну. З уваги на 150-річчя Шевченка, в обох доповідях відмічено творчість Шевченка, а зокрема його вплив на українську літературу в Канаді й згадано появу перекладу Андрусиняна — Кірковича в Торонті в 1964 р. На міжнародній виставці нової літератури були представлені праці про Шевченку, зокрема видання УВАН у Канаді, як теж деякі праці нової публікації з шекспірів. І. Костецького. Між привітаннями роздавали деякі видання й проспекти УВАН у Канаді. На Конгресі вражала неприязнь українських учених і літераторів із України як теж із зах. Європи та ЗДА.

Відділи УНС у Вінніпегу відбули наради, планують нову акцію

Вінніпег, Канада. — Минулої п'ятниці, 4-го вересня, тут відбулися загальні збори уряду і членів 445 і 495-го місцевих Відділів Українського Народного Союзу, на програмі яких були справи теперішньої ювілейної організації кампанії, відзначення 70-річчя УНС, реорганізація Окружного Комітету Відділів УНС на Західню Канаду і т. п. У нарадах, що їх відкрив секретар 445-го Відділу й організатор УНС п. Геврик та якийсь проводив п. Бабі, взяли участь гол. представник УНС Юсип Лисогір і головний контролер інж. Вол. Косар. П. І. Лисогір при цій нагоді вручив п. Геврику золоту медалью о. Григорія Грушкі в признання його організаційної організації кампанії, яка відбувалася з нагоди 70-річчя "Свободи", п. Геврик здобув для УНС понад 50 нових членів. Рішення відзначити 70-літній ювілей УНС окремою імпрезою в неділю, 4-го жовтня ц. р. Програма цієї ювілейної імпрези включатиме концерт хорів УНО, виступ танцюристів МУН та ін. Ювілейну програму виготовить гол. секретар УНС д-р Ярослав Палоч.

ДЛЯ ІНФОРМАЦІЇ УКРАЇНЦІВ КАТОЛІКІВ В ЗДА

Ми заявляємо на цьому місці, що в церковних справах якогонебудь характеру нікому не давали дозволу на збирання підписів.
+ Амарозій,
Митрополит,
+ Стефан, секретар
+ Ярослав, Шинкаревський Єпископ

Натоліцька Церква злагіднила становище в справі подружжя духовників

Рим. — 44-річний римокатолицький священник Моріс В., француз, отримав в квітні ц. р. дозвіл від Папи Павла VI виступити з священнического стану та одружитися, беручи католицький шлюб і залишившись надалі з своєю дружиною в ряди католицької пастви. Він одружився в травні ц. р., але ця справа виявилася швидко тепер, коли той француз зламав дане духовним властям приречення, що він мовчати. В листі до французького кардинала він виправдував свою недискретність аргументом, що рішення Папи в його справі повинно об'єднати наближення між католиками і православними. Хоч той французький священник перейшов на цивільний стан, проте Тайни Священства не може анулювати навіть Папа. Ото ж формально Моріс В. залишився духовником і у випадку негайної потреби має право — чи навіть обов'язок — уділити виражачому Святе Причасття. Це рішення Папи вважається далішим доказом на глибокій зміні у підході Католицької Церкви до різних проблем.

Після Торреса й Толіатті — також голова компарті ЗДА померла в Совегах

Москва. — У вівторок 8 вересня з великою парадною похороною тимчасово біля мур Кремля Єлисавету Дж. Флінн, 74-літню лідерку американської комуністичної партії, С. Дж. Флінн померла в Москві в минулий вівторок. Леонід Ільичев, голова еспанської комуністичної партії Долорес Ібаруррі й інші комуністичні "достойники" прослідкували померлу, як піонерку комуністичного руху в "країні великих мільйонерів". Між привітанням був також Нікіта Хрущов. Між тими, що несли на раменах урну з попелами померлої, була й дружина Хрущова Ніна. Біля урни складено кількадесят вінків, а жалобні марші грала військова оркестра. Урну перевозить літаком до Шіаго, де на Вальдгаймському цвинтарі похоронені головачі американських комуністів. Цікаво, що недавно помер в дорозі до Москви французький комуністичний лідер Моріс Торрес, а зараз потім італійський лідер компартії Пальміро Толіатті. Кілька днів тому совєтська преса різко накиннула на американських комуністів, як бездарних і нездатних впливати на хід політичного життя в Америці та, зокрема, на найближчі вибори.

Східня Німеччина об'єднана справу відвідін'я кривних у Західній Німеччині

Берлін. — Списком Моріца Міценгайм в Східній Німеччині звернувся був в минулому місяці до східнонімецького комуністичного диктатора Вальтера Ульбріхта з проханням, щоб той злагіднив сувору заборону для всіх мешканців Східньої Німеччини — відвідати до Західньої Німеччини та Західнього Берліну, за винятком урядових делегацій. Тепер той список дістав відповідь від Ульбріхта, що дозволяється на відвідини своїх кривних і приятелів в Західньому Берліні і в Західній Німеччині всім, хто мають вік, в якому могли б їти на пенсію, себто жінки в 60 та чоловіки в 65 році життя. Можливі східнонімецькі комуністи бояться давати дозвіл на виїзд, припускаючи, що більшість таких молодих відвідувачів більше не вернеться, а на тому потерпіла б східнонімецька продукція, де бракує робітних рук. Це об'єднання справи комунікації між Східньою і Західньою Німеччиною прийшло безпосередньо після звільнення з східнонімецьких в'язниць коло 4,000 політичних в'язнів, західніх німців. Всі вони від'їхали до Західньої Німеччини. Гадають, що між західніми і східніми німцями ведуться тайні переговори від подружжя атмосфери між двома частинами поділеної Німеччини. Німецькі комуністи дістали наказ з Москви не робити нічого, що погіршувало б теперішню міжнародну ситуацію.

Югославія і Румунія будують греблю на Дунаї

Београд. — В минулий понеділок югославський президент Тіто і румунський прем'єр Джорджіо Делі стрінули спершу по югославсько-румунським каналам, а потім по румунському бою ріки Дунаю на церемонії відкриття спільної будови греблі і водної електростанції біля так званих Залізних воріт Дунаю. Замість тимчасового понтонного мосту, що його і тому місці збудували румунські військовики, має там поставити — також спільними югославсько-румунськими зусиллями, перший великий модерний міст.

Британія продає Советам фабрику

Лондон. — В минулий понеділок на окремій церемонії, на якій було 25 советських делегатів, підписано британсько-советську торговельну угоду, за якою три британські промислові компанії зобов'язалися збудувати й вивантажити повністю машинами промислову фабрику чотирьох років велику фабрику синтетичних виробів. Фабрика охоплюватиме 50 акрів біля Красноярска і zatrudноватиме 3,500 робітників. Ця трансакція коштуватиме коло 84 мільйони дол., на які Совети дістають довготерміновий кредит.

Українка перемогла на конкурсі інженерів у Бразилії

Курітіба, Бразилія. — Американська велика фірма "МММ" у Сантос, Парана, потребувала декількох інженерів. У проголошеному конкурсі взяли участь 100 інженерів, між ними єдина дівчина — інж. Мирослава Макдонья писемниця Ольги Мак. З усіх учасників конкурсу, бразильських інженерів, було відібрано тільки 5 осіб, між ними й інженера — хеміка Ярославу Мак, яка вже розпочала у тій фірмі свою працю. Це друга українка, яка здобула високе становище в Бразилії, поруч із поеткою Вірою Вовк, котра викладає чужомовні мови в Католицькому університеті у Ріо-де-Жанейро.

БРИТАНІЯ ПЕРЕКИДАЄ ВІЙСЬКО З ЗАХІДНЬОЇ НІМЕЧЧИНИ НА МАЛЯІ

Бонн. — Британія почала в минулий вівторок 8 вересня навантажувати на транспортні літаки частини своєї армії, стационованої в Надренії і північно-західній Німеччині. Британія має там кругло 55,000 вояків, з-посеред яких рішила яких 1,000 вояків перекинути до Сінгапуру на південному шпілі Малайського півострова з уваги на загрозу, яка настанала з боку Індонезії. Навантажено 22-ий Легкий оборонний летунський полк, — британський транспортні літаки вилітали перекинути на Малайї 1,000 вояків впродовж 48 годин. В Сінгапурі переведено масові арештування між тамтешніми китайськими й малайськими комуністами, які — діючи за вказівками з Джакарти й Пейлінгу — спровокували заворушення, у висліді яких було 13 вбитих і кількасот ранених. Малайзійські власті твердять, що ті заворушення запляновано на той сам час, коли Індонезія скидала на Малайзійські півострів на парашутах саботажників і підвизників. Індонезійський президент Сукарно заповів, що Індонезія піде до "наступу" проти Малайзії з метою "знищити" її. Водночас головний командант індонезійських парашутистів, генерал Абдуль Гарріс Насуцун, який признав, що Індонезія вже від довгого часу перекидає на Малайї і Борнео своїх парашутистів для інфільтрації і ведення партизанської революційної боротьби, Малайзійська збройна сила в минулому тижні формально скаргу до Ради Безпек проти Індонезії за збройну агресію, якої Індонезія допустилась, скинувши на Малайзійський півострів кілька разами парашутистів. Малайзійські поліцейські й військовики вбили поранили і схопили в полон кількадесят індонезійських вояків. Окрема делегація, що прибула до Нью-Йорку на засідання Ради Безпек, привезла чимало доказового матеріалу на ведення проти Малайзії неспровокованої агресії. Індонезійський президент Сукарно намагався відвернути увагу свого народу від внутрішніх господарських турбот криком про загрозу з боку "британської імперіалістичної", які ніби створили Малайзійю, як параван для власного імперіалізму. Нова Зеландія вислала в допомогу Малайзії відділ поліції, який активно співпрацює у поборюванні і вилучуванні індонезійських парашутистів.

Комуністичні повстанці створили в Конго власний "народний" уряд

Леопольдвіль. — Комуністичні партизани, які діють під фірмою "Конголезької Народної Визволення, проголошили на зайнятих ними територіях "народну" республіку з власним президентом і урядом. Тим новим президентом став Крістоф Гбеньє, великий першого конголезького прем'єра Патріса Люмумби, що його вбито у 1961 році. Столицею цієї нової "республіки" є тепер Стенлівіль, велике місто у східній частині Конго, що його комуністичні партизани зайняли з початком серпня цього року. Фактичну владу на зайнятих комуністами конголезьких землях має виконувати "міністер військових справ" Гастон Еділ Суміа. Про ситуацію на внутрішньому фронті в Конго надходять суперечливі вісті — одні про дальші воєнні успіхи комуністичних партизанів, інші про успіхи державного конголезького війська. Тим часом на конференції 34-ох африканських міністрів закордонних справ в Аддіс-Абебі ворожі територію конголезькому режимові Мали, Снігет, Альжир і Гвінея зголосили резолюцію про створення нового провізоричного уряду в Конго, про переміну між воюючими сторонами і "неутралізацію" конголезької армії. Прем'єр Мойсе Чомбе напевне відкине ту пропозицію, яка явно сприяє комуністичним партизанам. Етіопія і Нігерія радіби вислати свої війська для боротьби проти комуністичних партизанів в Конго, але не хочуть робити це всупереч волі і настроям більшості інших африканських держав, ворожих прозахідному режимові прем'єра Мойсе Чомбе.

Міністри 34-ох африканських держав нараджаються про Конго

Аддіс Абаба. — В минулу суботу 5 вересня розпочалася в столиці Етіопії конференція 34-ох африканських міністрів закордонних справ, скликаних для розгляду ситуації в Конго і вирішення, яке становище зайняти до тамтешньої партизанської війни. Конференцію відкрив етіопський монарх Гаїле Селассіє, який заявив, що африканські країни не можуть байдуже ставитися до 4-річного хаосу в Конго, який від невідання перетворився в нову гостру кризу внаслідок революційно-партизанського руху. На цю конференцію прибув також конголезький прем'єр Мойсе Чомбе у прово-

У СВІТІ

- 37-річного альяжирського повстанця Мохаммеда Чабана, одного з недавніх керівників арабсько-альжирської війни проти Франції та звеличання теперішнього диктаторського президента Альжирі Ахмеда Бен Беллі, розстріляно в минулому тижні за спробу військовий повстання проти режиму Бен Беллі. За день раніше розстріляно 5-ох інших учасників цієї революційної змови.
- Бразильський актор Іттер О'Туа, який вєславився у головні ролі у фільмі "Лоренс з Аравії", сидів з британською акторкою Варварою Стіл в одній каварні в Римі, коли привадили італійські аматори — фотографі так їм надокучували, що О'Туа схопився і побив одного такого. Справа опинилася в поліції.
- На Кіпрі вкрадено два пачки армії військової Об'єднаної Нації. Кожний з тих пачок мав по важкому скорострільній і двоміномет. Вони "зникли" у порті Фамагуста. Преса натякає, що члени місії ООН на Кіпрі не сумніваються, що вкрали їх кіпрські греки, які воюють проти кіпрських турків, але кіпрсько-грецький уряд вимагає руки.
- Два японські вояки, що від другої світової війни все ще скриваються в джунглях на тихоокеанському острові Гуам, їх бачили з довгим волоссям і бородами по пояс, худі й майже голі, але не можна було їх пізнати ніяк порозуміти з німцями. Ті два колишні японські вояки все ще не знають, що скінчилася світова війна.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand Street, Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J. 07303

На порозі нового сезону

Надруковані в попередньому останньому числі "Свободи" вістки про численні з'їзди, паради й імпрези американських та канадських українців упродовж трьох днів великого кінця тижня 5-7 цього місяця кидають жмут світла на ту громадську активність розсіяних у діаспорі українських людей, яка є найкращим доказом їхньої життєвості та їхньої творчої вартості.

Благословення Колегії св. Василія у Стемфорді — черговий доказ збагачування українського науково-виховного сектора, при чому ця нова станція дає змогу збільшувати кількість молодих високоосвічених духовників. Спілка Української Молоді відвідала свій з'їзд у Елленвіль, старші пластуни передавали наради в Іст Четтері, а Ліга Української Молоді в Пенсильванії маніфестувала свято 25-річчя державності Карпатської України. Організація Оборони Лемківщини мала зустріч своїх членів у Ветерлі в стейті Нью-Йорк, у Вінніпегу в Канаді відбулися величаві Українські Дні під протекторатом Комітету Українців Канади, у Дітроїті в стейті Мічиган нараджувалися делегати Врхатав кол. воєнів 1 Української дивізії, Лікарське Т-во започаткувало діловий сезон сходження членів Метрополітального округу Нью-Йорку, Наукове Т-во Шевченка відкривало осінню-зимовий сезон своєї діяльності нарадами своєї Головної Управи в цьому тижні, — великі спортивні змагання на Союзі-ці знову збирали туди велике число нашої молоді, а в кількох передових відпочинкових осередках, з Союзіакою у провіді, відбувалися концерти видатних наших артистів і артисток. Це все тільки апропо до кількох днів з початком вересня цього року.

В умовах ворожого окупаційного режиму творче життя в Україні мусить розвиватися у рямках, приписаних і сторожених комуністичною партією з московського центру. Везуємо, тамтешні ділячі української культури творять все нові вартості і намагаються розгортають і розширюють навикидвані й рідні, проте немає там місця для вільного громадського життя і для творення будь-яких суспільних організацій. Вільну українську думку й творчий український дух в різних ділянках життя можна проявляти без будь-яких обмежень і перешкод тільки поза Україною. Цю трагічну ситуацію народу старіються українські поселенці в різних країнах світу використовувати в двох напрямках: для поширювання в широкому світі правди про Україну й змагання українців до волі для присудження Україні приятелів, — та, поруч із цим, для творення тривалих вартостей української культури. Це не легка справа серед моря незнання і байдужості до української визвольної справи серед не-українців, на яких впливає ворожа українській справі явна і скрита акція Москви та всіх її прислужників. Це нелегка справа також тому, що треба водночас боротися за збереження своєї національної субстанції, виставленої на асиміляційний вплив чужомовного середовища.

Під кутом цих труднощів треба розглядати й деякі відмінні риси українського життя поза Україною, які — на тлі цих умов — є природним явищем. Во в принципі й основі українська спільнота у вільному світу не чужа як ніді, але цілком навакка, росте і розвивається та творить все нові й більш вартості. Президент Айзенгавер, відкриваючи пам'ятник Шевченкові у Вашингтоні, висловив надію, що величавий український "похід від тині монументу Вашингтонів до стін пам'ятника Тарасові Шевченкові запалить новий світовий рух у серцях і умах, присвячений незалежності і волі всіх народів". Активність українців в Америці й Канаді очевидна, що вони рішуче цей похід і цей рух продовжують.

Три нові „укази“

Централізм — прикметна риса кожної імперіалістичної потуги, а вже особливо Росії, чи, правильніше кажучи, Москви. Узагальнюючи владу в примусово, під багнетним створеному Союзі, комуністична Москва мадеврє між централізацією й децентралізацією, достосовуючись до зовнішнього й внутрішнього тиску. Ленін децентралізував владу, бо Москва ще не була тоді досить міцною, як північний центр пофарбованої на чорно Російської імперії. Сталин провадив централізацію влади, відбираючи в союзних республік багато прав. Коли ж СССР опинився в ході другої світової війни на краю безодні — Сталин розпочав децентралізацію і, під тиском обставин, створення ОН і тиском з середини, з України — пішов на децентралізацію. Хрущов добився до влади в Кремлі під прапором більшої децентралізації та обіцянок „інородим“ дати більше національних і культурних прав у їхніх республіках.

Після того, як Хрущов розправився із так званим „колективним керівництвом“, йому вже не були куче потрібні „накази“. Знову поставлено карту на найдіяльну силу комуністичної імперії російській великодержавній шовінізм. До небаченої ще русифікації, асіляко інспірованої „інтернаціоналістичної“ з імперіалістично-шовіністичної Москви, недавно прислали три „укази“ Президії Верховного Совету СССР, скеровані на дальшу централізацію економіки, науки, судівництва, фінансів. Всі наслідки праці повноволених народів мають лежати в кишені Москви, а вже потім, як особливу ласку, централізований уряд може щось дати тім іншим республікам, абиж зовсім не дати. Відповідно до указів з центру — Президія Верховного Совету СССР поретворила 24 лютого ц.р. Державний Комітет Ради Міністрів УССР для координації науково-дослідних робіт із республіканського — в союзно-республіканський. Таку ж централізаторську операцію проведено і 15 березня з Міністерством Торгівлі УССР, яке перетворило з національно-республіканського в союзно-республіканське. Після ліквідації Міністерства Юстиції УССР, як і в деяких інших республіках СССР, функції того міністерства передано спеціальній комісії Верховного Суду СССР у Москві. Це не лиш вид вездівір'я Москви до українського, хоч і як обмеженого, республіканського судівництва. За такою постановою креститься і великий символ: все в „наших руках“, включно з юстицією. Про ліквідацію Міністерства Юстиції Української ССР задало Київське радіо 26 червня ц.р.

І ще один, найпоширеніший централізаторський крок Москви. Ось цитата з „Радянської України“ з 12-го серпня: „10-го серпня у Кремлі під головуванням депутата Г. Воробіова відбулося засідання комісії... для розробки пропозицій про порядок і розміри відрахувань з прибутків колгоспів у централізований фонд соціального забезпечення колгоспників, у зв'язку з прийняттям закону про пенсії і допомогу членам колгоспів“. Та комісія „розглянула питання, в якому порядку провадити відрахування від прибутків колгоспів у централізований союзний фонд соціального забезпечення колгоспників“. Іншими словами — як стягати з колгоспів повноволених республік „контрибуцію“ чи „ясир“, як за рахунок урожайної України латати діри в економіці самої Російської Федерації, де в багатьох колгоспах взагалі не буде чим платити пенсії. Новий натиск централізаторів на віщус нічого доброго, але він повинен викликати ще більше згуртування вільних сил України поза Батьківщиною.

ЯСНИЙ ПРОМІНЬ НАДІЇ

СЛОВО МИТРОПОЛИТА АМВРОЗІЯ СЕНИШІНА

виготовлене під час торжества з приводу 25-ліття Колегії св. Василія в Стемфорді та благословення її нової будови 4-го вересня 1964-го року.

„Коли Господь не збудує дому, — дарма трудиться будівничий“ (Пс. 127, 1)

Цього місяця минає 25 років, як страшна воєнна хуртовина другої світової війни прошуміла над світом, вбиваючи мільйони людей та плонуючи мільйони надбавля і людське майно. Минає чверть століття, як вогонь буревій ударив з великою руйнівною силою безбожних ворогів по Українській Католицькій Церкві і Українському Народові, ліквідувавши його Церкву та переслідуючи її Ісхрків. Духовенство та Вірники. Минає 25 років, як шалючий буревій потряс основами української Нації, а сотки тисяч українців розкинув по всьому світу.

У цей добі повосиноного катаклізму, суспільних зворушеннях та воюючого атеїзму годиться підкреслити позитивні сторони творчої праці Української Католицької Церкви в ЗДА. Минає 25 років, як перший український католицький Екзарх, бл. п. Кир Константин Богачевський, бачачи до якої страшної руйни доводять безбожні вороги нашу Церкву в українській Нарід, наші культурно-освітні й наукові осередки на рідних землях, заступав тут вищу науку інституцію, Колегію св. Василія Великого. Для цієї Колегії виборив покійний Владика право надавати наукові ступені. За час 25 років існування Колегії, вийшли з неї ряди священників та різних професіоналів з вищою освітою. А розвивалася вона під проводом теперішніх Владик та при співпраці духовенства і професорів, як духовних, так і світських. Сьогодні, святуючи срібний ювілей Колегії св. Василія та благословляючи її величю будівлю, щиро дякуємо Господеві за всі дотеперішні ласки, якими Господь обдарував цю нашу заслужену науку установу.

Ці два, тісно пов'язані із собою торжества, 25-річчя Колегії св. Василія і благословення її нового дому, які святкуємо сьогодні, в День Праці, пригадують нам слова Псалмів, записані в Св. Письмі: „Коли Господь не збудує дому, — дарма трудиться будівничий“ (Пс. 127, 1). Наведені слова Св. Письма переконують нас у тому, що структура наших організацій, товариств і громад не може встояти без релігії і моралі. Релігія і мораль — це ті чинники, що розвивають і зміцнюють кожну родину, організацію, товариство й громаду. Чим є релігія і мораль в житті українського народу, добре оцінили більшовики, тому намагаються знищити їх у серцях нашого народу. Вони знають, що знищуючи релігію і мораль в українському народі, знищать Нарід і його Церкву.

Сумні вістки, що пробиваються до нас через залізну занону, потверджують страшну дійсність нашого народу. Там нема ні свободи слова, ні свободи визнавання Бога. Не мають свободи наші поети, і письменники. Там панує страшний терор і матеріальна нужда. А кому не відомі поло-

кання мозків, чим змушують жертву терору мовчати або просявляти більшовицький рай? Чим стала Україна, коли текуча медом і молоком? На це дають відповідь не ті туристи, яких водили по місцях, наперді приготуваннях, але ті нещасні родини, що залишилися на рідних землях, які в розпучливих листах описують свою нужду, голод і холод. Тому то ми, українці-католики на вільній землі Вашингтона не можемо байдуже йти шляхом нашого життя, але кожний з нас має докінчити цеголку під релігійно-моральну будівлю українського народу, з його національними і церковними традиціями у наших школах, колегіях і семінаріях.

Веруємо до уваги останній комуністичний експеримент на живому тілі українського народу, доводитися з прикристою твердістю, що в тому експерименті, на жаль, беруть участь не тільки чужі, але й свої. Здавалося б, що деякі навіть визначні одиниці з нашого суспільства скористалися з кривавого досвіду українського народу і стають на правильний шлях співпраці з Українською Католицькою Церквою і народними організаціями, та дійсність показує зовсім іншого. Кажуть, що в усіх середовищах нашого переселеного життя трапляються одиниці, з притаманними завданнями. Вони підсмаються до нашої Церкви з різними прихованими замірами, щоб її, як казав Шевченко, приспати й окрадену збудити.

Більшовики своїми засадами смерті, які виконували над нашими народними провідниками, не послабили ні релігійної ні національної сили народу, а це більше його зміцнило й об'єднало. Не осягнувши свого, вони починають відаряти по струнах задушевних бажань українців-католиків, хоч їх брати на рідних землях жорстоко переслідують. Та маємо в Бозі надію, що свідомі українці-католики, які люблять свою Церкву і свій Нарід, не дадуться зловити в пастку більшовицьких агентів, які прикривають свої задуми навіть релігійно-патрістичними кличками, ні не дадуть обманити себе пропагандним каліграфічним братерством, не повірять у пропаговану надбудоу нашої Церкви. Вороги знищили нашу Церкву на рідних землях і хочуть її знищити й тут. Хто йде за їх кличками, цей не є будівничим нашої Церкви. Ми будували й будемо нашу Церкву за планом і волею Небесного Будівничого, Божественного Спасителя, Господа нашого Ісуса Христа, Основника Вселенської Церкви та Царя неба і землі, що є Наріжним Камінем кожної суспільної будови. Без цього красульного Каміня не буде що підкласти під фундамент відродженого українського народу, бо відродження України без Христа і його науки є неможливе. Всебіжно впровадження життя нашого народу без духовних,

моральних і культурних принципів християнської релігії — це річ не до здійснення. Тому уважасмо, що нинішні торжества: 25-річчя існування Колегії і благословення її нової будови з тим яким променем потішалою надії, що з Христом перекожемо все лихо. В цей надії бажано висловити всім Вам, Високопреященні Владики, Високочрепошудні і Всечесні Отці. Достойні Відпорушники церковних і народних Організацій та всім присутнім, щиро подяку від покійного Митрополита Кир Константина, теперішнього Кир Владика Стемфорду, Кир Йосифа, і від мене, за всі Ваші труди й щепрі пожертви на цю величю будову, якої готови мурі сьогодні благословити. Я свято переконую в тому, що Ви й далі будете допомагати цій научній інституції своїми молитвами і жертвами, щоб за Божим благословенням і при Вашій моральній допомозі з цієї Колегії св. Василія виходили справжні будівничі християнських характерів нашої молоді і народу. Амінь.

Роман С. Голіш

ДЕРЖАВНА СТРУКТУРА ТА ВИБОРЧА СИСТЕМА ЗДА

Дня 4-го липня 1776-го р. Континенальний Конгрес проголосив Декларацію Незалежності від імені 13-ти держав (стейт). Найбільш ліберальну конституцію, що й до сьогоднішнього часу, ухвалено 17-го вересня 1787-го року. Вона прийшла на місце давнішого основного закону ЗДА Статей Конфедерації (Articles of Confederation) з 1781-го року. 30-го квітня 1789-го року склався перший президент ЗДА, Джордж Вашингтон.

Спочатку ЗДА творили лише (1778-1787 рр.) союз держав (confederation), а шойно пізніше справжню сою з н у державу (federal state). Союз держав є міжнародно-правним об'єднанням подіючих держав для ведення певних спільних політичних заходів, а союзна держава є одночасно і союзом окремих частин-територій і суцільною державою. Правно підставою є міжнародно-правний договір, а лише державно-правна конституція. 50 держав (стейт) членів цієї союзної держави пов'язані між собою своєрідною децентралізаційною системою. В основному лучить їх одне: Президент. Найвищий Суд, Конгрес, військовий, монетарна система та центральне ведення законорядних справ. В багатьох інших справах поодинокі держави (стейти) від себе незалежні; вони самі здійснюють у цих справах державну владу. Саме тепер, коли президент Джонсон підписав закон про рівноправність негрів та „The Civil Act of 1964“ — південні стейти твердять, що це внутрішня справа стейтів.

Підметом державної влади ЗДА є згідно з постановою конституції з року 1787-го „The People of the United States“, ц. зн. ціле населення всіх американських держав (стейт), які — кожна для себе мають рівног демократичну форму правління. Під цим оглядом конституція ЗДА погоджується з наукою Мон-

моральних і культурних принципів християнської релігії — це річ не до здійснення.

Тому уважасмо, що нинішні торжества: 25-річчя існування Колегії і благословення її нової будови з тим яким променем потішалою надії, що з Христом перекожемо все лихо. В цей надії бажано висловити всім Вам, Високопреященні Владики, Високочрепошудні і Всечесні Отці. Достойні Відпорушники церковних і народних Організацій та всім присутнім, щиро подяку від покійного Митрополита Кир Константина, теперішнього Кир Владика Стемфорду, Кир Йосифа, і від мене, за всі Ваші труди й щепрі пожертви на цю величю будову, якої готови мурі сьогодні благословити. Я свято переконую в тому, що Ви й далі будете допомагати цій научній інституції своїми молитвами і жертвами, щоб за Божим благословенням і при Вашій моральній допомозі з цієї Колегії св. Василія виходили справжні будівничі християнських характерів нашої молоді і народу. Амінь.

Висловлення війни прислуговав виключно Конгрес. Безособистий вплив Президента на федеральне законодавство обмежується до суспільного (принципально-го) права, успішність якого однак можуть ухвалити кваліфіковані ухвали більшості палат. Влада законодавча ініціатива належить до обох палат Конгресу, хоча посередньо адміністративні чинники мають незначний вплив, підготувавши всі потрібні дані для нових законів.

Другий Конгрес ЗДА ухвалив 1792-го року, що на випадок смерті Президента, який був передієм займе президентом, його місце займає президент Сенату, а далі президент Союзу (Speaker of the House), а надалі це доданок: державного секретаря а опис інших секретарів уряду.

В мирних часах центральна установа, яка рішає про всі найважливіші справи, — Конгрес. Він вирішує всі проблеми більшостю голосів.

Судейська влада лежить в руках незалежних судів. В кожній виборчій кампанії в ЗДА, ведуть провід дві головні партії: Республіканська і Демократична, т. зв. двопартійна система ЗДА. Кожна партія виставляє список своїх кандидатів на сенаторів і конгресменів. Кожного першого вітряка, після першого походу, після місяця листопада припадає виборчий день, тобто — „Election Day“.

Леся Лисак

Мініатюри життя

Є дрібні речі, яких чомусь не можна забути і яких так бракує в нашому теперішньому механізованому житті. Ці речі — мініатюри — і може саме тому розгубились десь по кам'янистих шляхах емігрантської мандрівки. А що вони були такі зворушливі і гарні, стає жаль, що їх вже немає...

Ви пригадуєте собі, як колись дома, під час Служби Божої йшли „старші брати“ з такою? — Попереду йшов „старший брат“ із свічкою, такою солідною, господарською. Прислонюючи долонею голову до свічки, він стояв з якоюсь небуденною повагою, рівним, певним кроком, а на його обличчі малювалося дивне зосередження, немов би він виконував якийсь ритуал. Полум'я свічки мерехтіло тремтливо, а відскандували прозорими слозинками... За ним так само споків і достойно йшов „старший брат“ „з такою“, покритою обов'язково білою скатертину. І було щось святочного у цій білій скатертині, щось, що символізувало „Жертву на Божо“ — і престол... Падали дрібні монети „на тацу“, а „старший брат“ похилив в поклони голову і казав кожному — від малю дитини до старця — „Бог заплать!“. Від цих двох слів зразу ставало так ясно, так радісно на душі, немов від доброї вістки. — Ви бачили, як спрацювали руки старих жінок вимотували із вузлика хустини мідяки, як обережно, з намісничим класи їх на „тацу“, хрестилися і починали гарячіше й голосніше шепотати молитви. Хто зна? Може ця свічка була для них і кимось тільки їм, зрозумілим символом Віри, а ті, „Бог заплать!“ — заперукою Божого милосердя? — І тому інколи, як вам стає важко від стандартності чужого міста, вам до болю хочеться побачити знайому картину: „старших братів“ із свічкою „і такою“ і почути ці два сакраментальні слова, в яких замикалося так багато змісту.

Колись дома, кожної суботи як сонце заходило, по селках відвідалися церковні дзвони. А як „передзвонили на неділю“ — селяни починали замінити свої подв'їри. І цей старий неспасаний звичай мав у собі теж щось із своєрідного ритуалу. Може навіть було в ньому щось із спрощеної інтерпретації біблійної фрази: „отруси пил із ніг твоїх, зацивайш від Дім Божий“? Невідомо — одне тільки певне: це була традиція, яку годилося зберігати — це була межа між діями праці і дієм святом. І тоді, як дозволити і як легкий сніпавий пил разом з широким беззоровою мітлі пил над подв'їрами, вашу душу теж огоріла якась святою тишиною, якась прозорою легкістю і спокої. І було щось дуже погідного у фіолетних сумерках сутінкового вечора — щось, що дозволяло забути про втому і радіти завітним дням.

Я знаю тут старшу паню, яка кожної літньої суботи перед заходом сонця, виходить на своє невеличке подв'їр'я і замінюючи його, всміхається, ладіно до прокохних. Я відчуваю, що вона робить це не виключно із замишування до порядку, мені чомусь здається, що в цьому є ще й інший мотив. Час від часу підносить голову, немаче б надсудувавши, чи не дзвонить „на неділю“. В якусь момент і обличчя прояснюється: в душі вона зачуває дзвони з рідного села, й виявляється похила силуетка її батька, що колись давно замітав у цій порі подв'їр'я. Йй виявляються старі лінії при сільській дорозі, а далі вузькі стрічки нив... Вона віднаходить у своїй душі зворушливі мініатюри, які розгубились по кам'янистих емігрантських шляхах...

● Новим переможцем Канади Ля Мана стала в четвер минулого тижня 14-річна американська учениця Лінор Маддел з Сакраменто в Каліфорнії. Вона переплила Канал з французького берега до Дюверу по англійському боці впродовж 15 днів і 30 хвилин. Допливаючи аж до берега Британії стрінулася з сильною протилежною хвилею. Кількасот осіб зібраних на березі, стрінули її ентузіастичними оплесками. Шерей нею наймолодший плавець, що переплила той Канал, була 17-річна кандидатка Клядія Мекфорст, що переплила Канал в минулому році.

Володимир Кедровський

ОБРИСИ МИНУЛОГО

(4)

Своє становище секретаря Андрій Михайлович вживав на те, щоб якнайбільше посад у земстві обсадити свідомими українцями. Тому на з'їздах статистиків або завідувачів шкільних відділів земств або ветеринарних лікарів чи агрономів можна було чути українську мову, коли не на офіційних засіданнях, то на приватних нарадах або в приятельських розмовах.

Своїм заступником на становищі помічника секретаря Губернської Управи Грабенко мав видомого українського письменника й поета Миколу Федоровича Чернявського. На становищі завідувача медичного відділу був член українського гуртка, лікар Іван Наумович Козубів; завідувачем статистичного відділу був Теофан Олександрович Васильський, а його заступником Іван Степанович Лоначевський та Михайло Тихонів — усе старі українські ділячі; завідувачем одного відділу був інженер Манджура, старий українофіл, брат відомого українського етнографа та поета; завідувачем ветеринарного відділу — Володимир Іванович Синкевич — українофіл-статистичний поляк.

Після того, як по революції 1905 року розгромлено Шкільний відділ Губернської Управи і деяких його співробітників вислано з Херсонської губернії, а завідувача відділу Миколу Чернявського ледве пощастило врятувати від заслання, з пониженням на становищі помічника секретаря, на завідувача відділу призначено в 1910 році українофіла Юрія Васильовича Федорова, а в 1911 році на завідувача статистичного відділу призначено мене. Крім того багато було

українців на менших посадах. Це була плянова й довголітня праця А. Грабенка — фактична українізація апарату Херсонського земства.

Під впливом гуртка „старих українофілів“ зав'язалися різні українські гуртки молоді. Такі гуртки появились, зокрема, в сільськогосподарській школі, в учительській семінарії, в мужських та жіночих середніх школах. Згодом з тих гуртків вийшло багато активних діячів визвольної боротьби.

В 1917 році, коли в Києві Центральною Радою було утворено уряд, Генеральний Секретаріат на чолі з В. Винниченком, я запропонував йому запросити Грабенка на становище керівника відділу земських та міських самоврядувань при Секретаріаті внутрішніх справ. В. Винниченко, знаючи добре про діяльність Грабенка, радо запросив його приїхати до Києва. Андрій Михайлович приїхав і спинився на помешканні свого давнього приятеля Євгена Харламповича Чикаленка. Після побачення з В. Винниченком він прийшов до мене у Військовий секретаріат із словами:

— Ой, Володимире Івановичу, вам треба добре натерти вуха! Нащо ви потурбували мої старі кості та витягували мене сюди до Києва? Тут місце іншим людям, а для них і старий і вже не такий „революційний“, як їм треба. Не думаю лишатися тут.

Довідавшись, що він спинився у Є. Х. Чикаленка, я сказав, що авечері виберу час і приїду туди.

У помешканні Євгена Харламповича відбулася розмова, внаслідок якої Є. Х. Чикаленкові і мені вдалося переконати Андрія Михайловича, щоб він лишився в Києві й займав те становище, яке запропонував прем'єр-міністр. Це становище, — казали ми, — технічне, і не лише Україна, але й ціла Росія де має ліпшого, як він, знавця земських та міських справ. Бувають довголітні „гласиями“ херсонської міської Думи. А Грабенко багато працював над розв'язаннями часта дуже замостяних міських справ. В думі він виступав з промовами рідко, але коли що говорив, то це для всіх мало

велику вагу, „бо, — казали, — то говорять Андрій Михайлович“.

За кілька тижнів А. М. Грабенко виробив досконалий план організації земського та міського самоврядування. Але революційні події не дали можливості навіть почати провестись той план у життя. Очевидно, Андрій Михайлович не звик до нерельної праці, яка обмежувалася лише проєктами та побажаннями. До того ж він, придивавшись до всього своїм старим, практичним оком, зрозумів невідрадість становища нашого уряду й самої Центральної Ради. Тому одного разу, під час обіду, несподівано сказав:

— Оце, Володимире Івановичу, ми востаннє обідасмо в Києві разом.

— Чому так?

— Завтра, ранком виїжджаю додому, бо тут нема чого мені сидіти. Вам також раджу покинути Київ і їхати на Херсонщину. Там ми з вами маємо силу, там нас знають і там перед нами величезна праця.

Я старався його переконати залишитися в Києві, бо, мовля, нездаром все наладнається і життя почне набирати більше організованих форм і практичного змісту. На це Грабенко відповів, що він відчуває, що я говорю нещиро, бо й сам знаю, що все йде на гірше, а не на ліпше. Я казав йому, що тут, в центрі, люди потрібніші, бо від центру залежить бути чи не бути нашій державі. На це він відповів, що тут треба людей, які можуть активно боротися. Треба одчайдухів, а він уже старий і для такої ролі не надається.

З сумом я попрощався з ним, щоб знову стрінувся в Херсоні в 1918 році.

До Херсону я приїхав в другій половині березня й застав там Андрія Михайловича вже на становищі голови Губернської Земської Управи, на чолі Української Ради та цілого українського організованого загалу. Не зважаючи на його літ, він працював багато, не жалуючи своїх сил і здорів'я.

Аргентинське студентство та кастризм

(сдо) Студентство в Аргентині і Венесуелі та багатьох інших країнах латино-американського сходу хворіє на кастризм. В травні громадську думку в Аргентині стурбувала вістка про те, що в північних провінціях Аргентини, що межують з Болівією та Бразилією і відкриті горами та густими лісами, жандармерія знайшла табори молодих людей, які вправлялися в партизанці. Були вони добре озброєні, мали при собі багато грошей в доларах та багато всякої комуністичної літератури. Зброя була з Куби. Такого походження була і література та навіть зовнішній вигляд партизанів, частина яких по запусканню собі бороду за фіделістичним зразком.

Жандармерія вдалося більшу частину цих партизанів заарештувати. І хоч всі ці партизани знаходилися в стадії теоретичної та практичної науки, все ж не обійшлося і без збройних сутичок, в яких згинув навіть один старшина жандармерії, але також і головний провідник та виховник тих партизанів, кубинець. Вся ця партизанська акція, що була ще в своїх початках, очевидно, не мала великого значення, але вразила громадську думку факт, що майже всі вони були університетськими студентами. Зрештою і цей факт міг би не мати великого значення, коли б саме ціми студентами не стали ще два симптоматичні факти: на філософському факультеті Буенос-Айреського університету та в к'ордо об'єкту університету, звідси походили ті партизани, відбулися великі маніфестації солідарності з ними. Ці маніфестації набрали такого характеру, що в Буенос-Айреській університетській будівлі декілька поважних з цього приводу засідань із наказом деканові філософського факультету перепровести доклади дослідження і поінформувати про його наслідки ректорат університету, а в Кордобі ректорат університету був змушений 10-го червня замкнути університет на неозначений час, щоб уникнути подальших розривів.

Цікаво відзначити, що кастризм знаходить своїх гарячих прихильників серед університетської молоді, робітників в Аргентині ним зовсім не захоплюється.

Річний попис учнів Музичної Студії СУМА в Клівленді

Цілолітня наполеглива праця — завершується в певну цілість на щорічних пописах наших музичних шкіл. Кожен попис стає верстовим стопом на дорозі до наміченої цілі, реасумуючи виследи праці одного року. Музична Студія СУМА в Клівленді, під керівництвом піаністки Ірини Зайчківської-Гаврилюк, влаштувала п'ятий уже з черги попис учнів Студії 31-го травня у великій залі дому СУМА, який виказав дальший ріст і систематичний розвій цієї музичної школи. На протязі шкільного року 1963/64 в Студії навчалися 43 учні у класах фортепіану п. Зайчківської-Гаврилюк та п. Слави Барнич. Поважне число батьків та гостей на цьому річному концерті учнів вказувало на зацікавлення громадства працею Студії і виявляло розуміння ваги музичного виховання.

Програма дещо довга, бо ж включала виступи 34-ох учнів класу фортепіану п. Зайчківської-Гаврилюк та п. Слави Барнич, ділилась на дві частини. У першій виступили молодші учні, у другій присутні мали змогу прослухати точки старших, завантажених учнів. Слідуючи за виступами юних виконавців у першій частині, слід відмітити велике число талановитих учнів у цій групі, які, незважаючи на ранній вік та короткий час навчання, здивували присутніх вагірним виконанням своїх творів. Добра ритміка і старанне виконання в цій групі відзеркалюють дбайливу та солідну працю вчителів. Ритмічно і вирівняно звучали і фортепіанні дуети.

Старша група учнів це ті, які ще декілька років тому несміливо ступали на сцену під час перших пописів Студії. Важко пізнати у цих палящих і юнаках недавніх маленьких хлопчиків та дівчаток. Треба ствердити, що вирости вони і під оглядом вміня, проробивши великий засяг матеріалу, що, без сумніву коштувало чимало мольоту праці не тільки їм, але й їхнім вчителям. Та виследи вагі зусилля. Із групи старших учнів варто відмітити виступи Галі Бак, Наталії Гулаповської, Марії Мельник та Дарини Зайчківської. Побажати їм тільки дальшої охоти й запалу до праці над собою.

Після закінчення програми, у доках адлячності, учні дружили паям — вчителькам китиці роки. Учні одержали свідчення.

Треба насправді радіти успіхам Музичної Студії СУМА. Управом Осередку у Клівленді й Пармі належить признання за те, що зуміли захопити дітями до праці над розвиненням талантів, не обмежуючи при тому змоги користуватися із Студії й не-сумівши, членами інших молодечих організацій.

Голландський історик високо оцінює нову працю проф. Наталії Полонської-Василенко.

Декілька місяців тому в Лондоні, у виданні Союзу Українців Британії, вийшла ілюстрована історична праця проф. Наталії Полонської-Василенко „Україна-Русь“, англійською мовою. Базуючись на історичних фактах і документах, українська учена показала в тій невеличкій розмірі, але принципово важливій праці, стародавній зв'язки київської України з Центральною і Західною Європою, незмінне тяжіння України до Заходу, як складової частини Європи. Перший закордонний відгук на її працю прийшов з Голландії: історик, д-р В. А. Фармасері надрукував 6-го серпня ц.р. рецензію в газеті „де Тейд-Маасбодде“ в Амстердамі, в якій вітає видавця із випуском цінної праці „Україна-Русь“ і стверджує, що західноєвропейська історіографія й досі звертала занадто уваги на вплив і зв'язки київської Русі з рештою Європи. „Настав час побачити, що Європа це щось більше, ніж лише західна Європа“, — читаємо в рецензії д-ра Фармасері-на, який закінчує огляд побажанням, щоб Київська книжка державу було включено до історичних оглядів та західноєвропейських класичних праць.

Бритійському мореплавцю потрібне поважання: ударили чотири спливи 65.000 британських портових робітників відкинули пропозицію докопати компанії щодо нового колективного договору, щодо якого робітники вимагають значної підвищення платні. Робітники в британських доках зароблять щонайменше 26.50 дол.

КЛУБ КРУГЛОГО СТОЛА
НОВИЙ СЕЗОН ПОЧИНАЄТЬСЯ
в п'ятницю, 11-го вересня 1964 р. о год. 7:30 веч.
Проф. БОРИС МАРТОС: „Український соціалістичний рух в ретроспективі“
Вільд Мемор. Блдг. — 20 West 40th Street, New York City

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

Стівен Н. Олек найменований лейтенантом летунства

Стівен Н. Олек 7-го червня цього року здобув ступінь бакалавра в Ку коледжі в Сідар Репідс, Айова, і одночасно був найменований на другого лейтенанта летунства, та має 4-го жовтня згодитися до служби на вищій пілоту. В 1963 р. він у рекордовому часі доставив право літати, бувши віце-президентом Товариства Офіцерів Резерву. Відділ при Ку коледжі в Сідар Репідс, а від 1962-го до 1964-го року був командантом вищійшій дружини. Стівен Н. Олек народився в Клівленді, Огайо. Він є сином відомих діячів УНС-озу. Його батько, Миколай Олек, є головою Окружної Ради УНС в Шикаго, а мати є головою радіо УНС.

Виставка праць учнів мистецької школи Л. Кузьми в Нью Йорку

У мистецькій мала респектишній Любомира Кузьми в Нью Йорку закінчено шкільний рік 1963/64, як це було в попередні роки, виставкою праць студентів і учнів у другій половині червня ц.р. Виставка складалася з малюнків, рисунків і графічних праць і мала разом коло 200 експонатів. Треба сказати, що ця виставка була багата і кількісно і якісно і показала загальний поступ студентів, які з року на рік добувають більше майстерського знання. Передусім впадала в очі різноманітність майстерських і рисункових технік, бо ця школа не обмежується до навчання якоїсь однієї техніки (як це буває деінде, наприклад, рисунку вуглем і малювання олійними фарбами). Там були малюнки, виконані гашом, аквареллю, кистевою і пластиковою темперою і олією. Серед рисунків були заступлені техніки олівцем, вуглем, пером, крейдою, пензлем, рильцем, а також комбіновані, як пером і пензлем, вуглем і олією, крейдою на кольоровому ґрунті і т.п.

Залежно від віку й поступу, учні були поділені на кілька груп. Діти у віці 8—12 років займали одну половину виставки, а дорослі — другу. Серед дітей першу групу творили: Павло Чарський, Роза

Гульовата, Христина Роговська, Леся Дума, Люба Андрусич, Ліда Андрусич, Богдана Натина. Вони показали характерну для дітей спонтанну творчість, радість вислову лінійно й фарбою на основі баченого і уявленого.

У другій групі були: Микола Бродня, Люся Кузія, Любомира Кметик, Олекс Мотил, Адрина Каратницький. Тут виділювалося більше дбайливий рисунок і краще володіння фарбою, а подекуди навіть речі на межі між дитячим і дорослим підходом. У групі молоді виставляли: Ірина Ефремова, Марта Рудик, Леоніда Пелех, Ларкія Пелех. Хоч вони тільки однієї студентки цієї школи, але показали поправні студії з природи (натюрморт, людина) в рисунку й малюнку. Авансонувану групу творили: Олена Гердан, Дарія Костів, Галина Мірошніченко, Стефанія Мірошніченко, Андрій Стець. Ці останні студенти студіюють майстерство по кілька років і вже брали участь у різних мистецьких виставках. Серед їх праць були натюрморти, краєвиди, студії людини і власні композиції.

Школа артиста — малює Л. Кузьми заслужено на підтримку нашого громадянства, бо вона є важливим виховним чинником нашої молоді Л.Л.

Українська хроніка
• „Український соціалістичний рух в ретроспективі“ — доповідь на таку тему виступав проф. Борис Мартос під час зустрічі членів Клубу Круглого Стола в Нью Йорку. Відбудеться доповідь у п'ятницю 11 вересня ц.р. о год. 7:15 вечора в залі Вільд Меморіал Блдг при 20 Вест 40-а вулиця.
• Від 6-го вересня відновлено українську католицьку радіо-програму Централі Українців Католиків Манітоби, Канада. П'ятницю кожної неділі, від 2:30 до 3:00 години.

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

УКРАЇНСЬКА МУЗИЧНА СТУДІЯ
Проф. НАТАЛІЇ КОТОВИЧ
у ФІЛАДЕЛЬФІЇ
ОГОЛОШУЄ
ВПИСИ НА ШКІЛЬНИЙ РІК 1964-65
Предмети навчання:
ФОРТЕПІАН, ТЕОРЕТИЧНІ ПРЕДМЕТИ
СВІДОЦТВА, РІЧНІ ПОПИСИ, КОНЦЕРТИ
Навчання відбувається за програмами визначених шкіл в Європі із приміненням програми найкращих американських музичних шкіл.
Проф. Наталія Котович є одночасно членом університетського збору The Settlement Music School — 416 Queen St., Phila., Pa. та Українського Музичного Інституту — Відділ Філадельфія.
Початок навчання 10-го ВЕРЕСНЯ 1964 року.
Інформація та списки під 9-го вересня ц.р. кожного вівторка, середі в четверга від год. 6-8 веч. особисто на адресу: 856 N. Ringgold St. Philadelphia 30, Pa. або тел.: PO 3-6799

50-ліття УСС-ів в ШИКАГО

50-літній Боковий повстання першої української військової формации Українських Січових Стрільців проходить в Шикаго доволі оригінально. Немає шаблонних академій, концертів чи сходів, але за те різні організації відзначають їх по своєму... Сама Станиця УСС в Шикаго є пасивною, оскільки від української громадськості активності і дій. Нехай український нарід виявить свою думку про значення постанови українського війська 50 літ тому.

Перші почали пластуни, пластово новачтво, котре влаштувало серед лісу стрілецьку ватру з програмою, присвяченою живим і покійним кошикам Уссусам.

Таку ж подібну ватру влаштувало Т-во СУМА на своїй оселі. Діточа Оселя при Т-ві „Самодопомога“ під режисурою своїх виховників і за ініціативою проф. Антоновича влаштувала стрілецький табір і ватру з гарною програмою при співучасті кількох учасників.

Конгрес має винести декілька важливих рішень на цій сесії

Вашингтон. — 8-го вересня Конгрес знову приступив до праці, маючи перед собою чимало важливих завдань. З них найголовніші це — залеглий новий розподіл виборчих округів на основі рівної кількості виборців, справа медичної опіки для старших віком людей та справа більшової економічної допомоги для області Аппалачських гір. Конгресмен Менсфілд з Монтани свідкає, що Конгрес зможе вирішити всі ці справи до першого жовтня, але інші конгресмени гадають, що праця триватиме і в жовтні, коли Сенат не зможе розв'язати питання нового розподілу виборчих округів. Невелика група лібералів вирішила вдатися до обструкції, якщо буде знову відкладена пропозиція про новий розподіл виборчих округів. Конгрес стоїть також перед складною контрверсійною пропозицією щодо медичної опіки над старшими, в рамках соціального забезпечення. Минулого тижня Сенат схвалив таку пропозицію 49-ма голосами проти 42 і тепер цю справу вирішує спільно Конгресова Конференція.

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
мого Незабутнього МУЖА

бл. п. Михайла ВОРОБЕЦЬ

буде відправлена ПАНАХИДА

В НЕДІЛЮ, 13-го ВЕРЕСНЯ 1964 РОКУ
по другій Службі Божій,
в у ВІСВТОРОК, 15-го ВЕРЕСНЯ 1964 РОКУ
в годині 8-ї рано
буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в Церкві ЦОКРОВИ БОЖОЇ МАТЕРІ
в ОЗОН ПАРКУ — 94-й Ем і 87-й вулиці.
Родину, Знайомих і Приятелів просить
квитки ухати —

дружина — КАТЕРИНА
брат — ГРИГОРІЙ
сестра — ПАВЛІНА в Краю

Замість квітків на могилу

бл. п. ІРИДИ СТЕЦЬ-ПОДОЛЯК

складують 10 доларів
на хворих загиблих в Європі
Зинівія і Роман ОНИШКЕВИЧІ

Хор „Україна“ при філії УНО у Монреалі

у глибокому смутку повідомляє Українську Громаду,
що з четверга на п'ятницю 21-го вересня 1964 р., год. 1:30 хвилин
відійшов у Вічність

Проф. НЕСТОР ГОРОДОВЕНО

Найвидатніший і неперевершений диригент, педагог
та великий український патріот.

Парастас за Спокій Душі був відправлений в суботу, неділю і по-неділку при великому адвизі народу в похоронному заведенні, 11 Avenue, Rosemont.

Похорони відбулися у вівторок — о год. 9-ї рано відправлено Службу Божу в Українським Православним Соборі Св. Софії.

Українська громада у великому смутку відповідала на Вічний Спокоїн Дорогого всіма люблячого хорового Мистця, Батька народної пі

3 наукових конференції УВАН у ЗДА

ДОПОВІДЬ ПРОФ. Д-РА ІГОРЯ ГУБАРЖЕВСЬКОГО

17-го травня на наукових зборах Філологічної секції УВАН, під головуванням керівника Секції дієсного члена Академії проф. д-ра Юрія Шелюхова, виступив доповідь на тему „Українська мовна політика в УССР протягом останнього десятиріччя і реактування на неї“ керівник кафедри української мови й літератури Інституту слов'янознавства проф. Ігор Губаржевський. Доповідь ця, це перша частина більшої праці, „Українська мовна політика в УССР і поза її межами“.

Доповідь почав аналізуючи союзу мовної політики в Україні з книжки Г. Ігачевича, що вийшла 1954 р. під назвою „Питання російсько-

українських мовних зв'язків“. Закінчивши аналіз цієї книжки твердженням Ігачевича, що мовляв, „українська мова піднялася на такий високій рівень завдяки постійним зв'язкам з мовою великого російського народу“ і що „лі творчі зв'язки“ з російською мовою полягають у тому, що вона „починає засвоювати елементи російської мови“, доповідь подав на твердження своїх поглядів багато прикладів, зібраних з російських часописів та інших видань, що вийшли в УССР протягом останнього десятиріччя.

Розглядаючи канали русифікації української мови, доповідь подав на твердження своїх поглядів багато прикладів, зібраних з російських часописів та інших видань, що вийшли в УССР протягом останнього десятиріччя.

Посилання русифікації — з одного боку, і поглиблення деякою мірою протягом останнього десятиріччя терору, — з другого, спричинило й дало, принаймні, найменшу можливість виступити з дуже обережними протестами проти насильства над нашою мовою.

Проф. Губаржевський підкреслює велику роль української мови в боротьбі проти русифікації нашої мови в УССР, зазначивши, що сучасна мова на Україні з набагато відважніша від підсвітової мови часів Сталіна, вона не переживала сталінського терору, а крім того, вона живе в той час, коли комуністичні гасла з дня на день застерігають, відстають і в практичній, і в ідейній сфері „батьків“ і „дітей“. Вона, як кожна мова, шукає свіжого й нового, молодого й незнайомого. „В умовах таких настроїв, — каже доповідач, — самотужки формуються молоді мовознавці, які в Україні не мають учителя, як мовознавці старшого покоління або вимерли або знищені, не залишивши своїх наукових наслідків. Працювати теперішнім молодим мовознавцям дуже важко, і тому їм більше треба нахвалити й наполегливу наукову працю.“

Боротьба проти русифікації триває, але боротьба не має — боротьба частина інтелектуальна, „Громадського руху“, про наявність якого говорив проф. М. Добрянський, немає. Його оптимізм, на жаль, перебілений. „Тим часом, — говорить проф. Губаржевський, — с в поглядах на цю справу йскрайні песимісти. Таким, наприклад, є автор статті „Московський наступ не слабше“, (наша мета), ч. 4, з 20 січня 1960 року). Він зовсім не бачить опору русифікації в Україні“.

Московський наступ не слабше, і ми, закликаючи до реальної протидії цьому наступові, маємо українське суспільство поза межами батьківщини, ні в якому разі не повинні виходити з помилкової думки, що „на рідних землях таку протидію не можна провести“. Саме там вона проводиться, а ми повинні, користуючись нашою свободою дії, допомогти цю протидію зміцнити й поглибити“.

Цю протидію, на думку доповідача, крім науково-фахової аналізи дій ворога на цій ділянці боротьби, треба підтримувати культурною і ідеєю нормативною структурою мови нашої законорної преси, літератури, наукових видань, промов, проповідей, радіопередач, усіх типів української школи, що показувала б, якою повинна бути наша мова, а не якою вона бути не повинна.

Нарешті, — закінчує проф. Губаржевський, — ми повинні серйозно заходитися виховувати поза межами України наші мовознавчі кадри, вільні від совєтських ідеологічних впливів і озброєні найновішими досягненнями в галузі методології наукових досліджень, користаючи насамперед з керівництва таких учених, як проф. Шелюхов, проф. Рудницький, проф. Ковалів і багатьох інших. Ми повинні посилити інтерес нашої законорної молоді до студіювання української мови. Мало того, в наших національних інтересах є не тільки забезпечити українським наукам сильними вченими — фахівцями, а й озброїти КОЖНОГО Українця, що закінчує закордонний вищий навчальний заклад з будь-якого фаху, солідним знанням історії України, її мови й літератури“.

Присутні вислухали доповідь з помітним інтересом, про що свідчили запитання й виступи, в яких не раз було висловлено побажання, щоб доповідь була повністю надрукована.

ПІСЛЯ КОШИЦЬ — НЕСТОР ГОРОДОВЕНКО

(Посмертна згадка)

Похоронили пана-отамана В сирну землю глибоко... — слова з історичної, з коми і є свідками безсмертної боротьби цієї міцно поєднаної зі своїм змістом форми проти намагань штучно наповняти її змістом не-українським або й антиукраїнським, щоб таким чином зробити її слугою чужого пана“.

Розглядаючи канали русифікації української мови, доповідь подав на твердження своїх поглядів багато прикладів, зібраних з російських часописів та інших видань, що вийшли в УССР протягом останнього десятиріччя.

Посилання русифікації — з одного боку, і поглиблення деякою мірою протягом останнього десятиріччя терору, — з другого, спричинило й дало, принаймні, найменшу можливість виступити з дуже обережними протестами проти насильства над нашою мовою.

Проф. Губаржевський підкреслює велику роль української мови в боротьбі проти русифікації нашої мови в УССР, зазначивши, що сучасна мова на Україні з набагато відважніша від підсвітової мови часів Сталіна, вона не переживала сталінського терору, а крім того, вона живе в той час, коли комуністичні гасла з дня на день застерігають, відстають і в практичній, і в ідейній сфері „батьків“ і „дітей“.

Боротьба проти русифікації триває, але боротьба не має — боротьба частина інтелектуальна, „Громадського руху“, про наявність якого говорив проф. М. Добрянський, немає. Його оптимізм, на жаль, перебілений. „Тим часом, — говорить проф. Губаржевський, — с в поглядах на цю справу йскрайні песимісти. Таким, наприклад, є автор статті „Московський наступ не слабше“, (наша мета), ч. 4, з 20 січня 1960 року). Він зовсім не бачить опору русифікації в Україні“.

Московський наступ не слабше, і ми, закликаючи до реальної протидії цьому наступові, маємо українське суспільство поза межами батьківщини, ні в якому разі не повинні виходити з помилкової думки, що „на рідних землях таку протидію не можна провести“. Саме там вона проводиться, а ми повинні, користуючись нашою свободою дії, допомогти цю протидію зміцнити й поглибити“.

Цю протидію, на думку доповідача, крім науково-фахової аналізи дій ворога на цій ділянці боротьби, треба підтримувати культурною і ідеєю нормативною структурою мови нашої законорної преси, літератури, наукових видань, промов, проповідей, радіопередач, усіх типів української школи, що показувала б, якою повинна бути наша мова, а не якою вона бути не повинна.

Нарешті, — закінчує проф. Губаржевський, — ми повинні серйозно заходитися виховувати поза межами України наші мовознавчі кадри, вільні від совєтських ідеологічних впливів і озброєні найновішими досягненнями в галузі методології наукових досліджень, користаючи насамперед з керівництва таких учених, як проф. Шелюхов, проф. Рудницький, проф. Ковалів і багатьох інших. Ми повинні посилити інтерес нашої законорної молоді до студіювання української мови. Мало того, в наших національних інтересах є не тільки забезпечити українським наукам сильними вченими — фахівцями, а й озброїти КОЖНОГО Українця, що закінчує закордонний вищий навчальний заклад з будь-якого фаху, солідним знанням історії України, її мови й літератури“.

Присутні вислухали доповідь з помітним інтересом, про що свідчили запитання й виступи, в яких не раз було висловлено побажання, щоб доповідь була повністю надрукована.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

Згадка про співака Модеста Менцінського

У „Радянській Культурі“ з 30 серпня надруковано статтю Л. Кореневича „Із світовою славою“ — про видатного оперового співака з Новосілок під Перемишлем, випускника німецької вокальної школи у Франкфурті над Майном, Модеста Менцінського (1876-1935). Розповідаючи про славетного українського співака, автор додає: „Було б добре, якби видавництво „Мистецтво“ і Державний комітет Ради Міністрів УССР по радіомовленню і телебаченню зацікавилися ним... Треба воскресити в історії української і світової культури ім'я Модеста Менцінського. Ним може пишатися український народ, як своїм талановитим сином“.

У статті згадано, що збереглося чимало світлин тенора М. Менцінського у різних оперних ролях і навіть деякі платівки з записом його співу.

Світлі і правда

Молода мати в колгоспі ім. Шевченка на Кіровоградщині, Катерина Сороченко, потрапила під суд за відмову вийти на колгоспну працю „з шестимісячним сином, не зовсім здоровим“. У листі до „Радянської України“ з 29 серпня вона скаржилася на голову колгоспу Костюченка, партпартійника й бюрократа, який покликав її і кричав: „Щоб завтра була в ланці, а то...“ На вимогу Костюченка Катерину Сороченку судили: „Мене звинуватили у всіх гріхах, навіть не надавши можливості виправдатися. Костюченко не любить тих, хто не завжди його слухав, от він і віддає. А де ж його совість? Дуже прошу: допоможіть йому знайти совість, а мені — правду“.

Школи в Україні

„Нині школи прийняли 7 мільйонів 335 тисяч дітей і підлітків та 1 мільйон 300 тисяч працюючої молоді. Це на 344 тисячі більше, ніж торік. До перших класів прийшло багато тисяч малюків“. Далі з повідомлення міністра освіти УССР, А. Бондаря, надрукованому в „Молоді України“ з 1 вересня, довідуюсь, що в Україні працює тепер близько 37 000 загальноосвітніх шкіл усіх типів — 8-річних, середніх — себто 10-річних, які були 11-тирічними до нової реформи, а також шкільні інтернати, де діти повинні й жити. „До існуючих шкільних приміщень добудовано 530 спортивних залів, 5 000 класів нових класів“ — дуже мало, як на так велику кількість учнів.

Масмо на складі: Український Народний Союз у минулому і сучасному (1894-1964)

У століття смерті Тараса Шевченка

Іван ЦИБУЛЬСЬКИЙ: На крилах туги і мрії

Д-р Любомир ВІНАР: Історія Українського раннього друкарства — 1491-1600

Збори Відділу Українського Народного Союзу

П'ЯТНИЦЯ, 11-го ВЕРЕСНЯ 1964 Р.:

ПЕРТ АМБОН, Н. Дж. Місячні збори Запор. Січ — 155-й Віда. в год. 7-й веч. в приміщенні УНДому, Стрейт вул. Просимо всіх членів прийти. — Мик. Федішин, секр.

БРУКЛІН, Н. П. Квартальні збори Т-ва Запор. Січ — 325 Віда. точно о год. 8-й веч. Уряд просить прийти, бо є важні справи. — А. Ціба, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 371 Віда. в год. 8-й веч. в Січовій залі. Просити вносити вкладки на збори. — мгр. І. Оверко, пред., Ю. Варанок, секр., П. Заболотський, касир.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, Па. Управа Т-ва ім. Д. Вітовського, 375 Віда. пригласує і просить вносити вкладки як слід: кожної другої п'ятниці в місяці в ЗУАДК при 5020 N. Old York Rd. від год. 7-8:30 веч.; кожної другої неділі в місяці в Укр. Клубі при 847 N. Franklin St. від год. 12-1:30 по пол. — П. Тарнавський, секр.

Ваканції

Родичі з діточками проведуть весело БАКАЇН в CRANES (ЖУРАВЛІ) Kerhonkson, N. Y. Tel.: 2149

MAPLE MANOR GLADYS HARBERT

Real Estate

ЖИТТЯ, ЯК НА ПРОВІНЦІЇ

ДОМІ - ФАРМИ - БОНГАЛА ОСЕЛІ НА ПОЛІВАННЯ БІЗНЕСИ

BUSINESS OPPORTUNITY

ESTABLISHED CENTRIFUGAL CASTING

BODY SHOP

Роман Parcel Service

141 2nd Ave., New York City Tel.: GR 5-7430 — висилка НАДАЛІ ПАКІТІ З ОДНОМ І ХАРЧЕВІ. Рішмо: апта, холоди́лки, телевізори, машини до прання і шиття і т. д. Урадові години: від 8:30-7 веч. Субота до 6-ї веч. в неділі від 10-3 по пол.

Розшуку

Пошукує у важкій справі стрічного брата ПАВЛА ДОВГАНІ, син Федька, походить з с. Остапів, пов. Скалат, Зах. Україна. Мас перебувати в Канаді. Хто знає про нього, або він сам, зволить з'ясувати на адресу: John Dowhan 40 Washington Parkway Bayonne, N.J. 07002 Канадські часописи, прошу про передрук.

ПІЗНЕ

ФАНТАСТИЧНО! Тропічні рослини-квіти (20 різних родів) ВАРТОСТІ до 20 дол. (Дякні на 5 стій високі) ТІЛЬКИ за 2 ДОЛ. ФАНТАСТИЧНО! Інші знамениті вирости тільки по \$1.00.

ALBERT MAIER, INC. POKE STORE

Потребує дешевої позики?

ЯКЩО ВИ Є ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ — ДІСТАТЕ ПОЗИКУ НА СВОЮ ГРАМОТУ І ТО ТІЛЬКИ НА — 4 % річно!

UKRAINIAN NATIONAL SOYUZ DASH DZHE DESHEVI POZIKI NA CHLENSKYI GRAMOTI. VISOTA VIDSTOTKIV TILYKI — 4 % річно!

FUNERAL DIRECTORS

Theodore WOLININ, Inc.

Петро ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається Похоронами в БРОНКСІ, БРОУКЛІНІ, НЬЮ-ЙОРКІ І ОКОЛИЦЯХ

Контрольована температура

Peter Jaroma

Праця

HELP WANTED MALE

Запобереження на працю:

Українська Громада — Клуб, при 23 і Браун вул. у Філадельфії пошукує працівника на становищі ГОСПОДАРІ БАТІ (стоповар) і АДМІНІСТРАТОРА ВУДІНГІВ. Вимоги: українське походження, американське громадянство, знання української і англійської мов; знання ведення бару і бездоганне минуле. Платня після умови. Мешкання в домі громади. Зголошення слати, або явити особисто у п. Василя Титаника. Адреса: 763 N. 23-та вул., Філадельфія, Па. 19130. Тел.: SE 6-3872. Праця від зараз.

Управа Громади

MECHANIC — MOTORCYCLES

Європейський стиль, Досвідчений, Постійна праця, Добра платня, Досконалі умовини праці

Call ST 2-7660

Фабрична поміч

Без досвіду, всі юніонні бенефіти, вкл. платні свята, блю кросс, пенсія, вакації, хворобне, постійна праця з овертайм. Тел.: WA 5-2200

Alpha Industrial Service 1600 W. Elizabeth Avenue Linden, N. J.

Праця

ONEIF WANTED FEMALE

SECRETARY To assist plant manager. Same typing. Must speak english. Excellent benefits. Good career possibilities.

HABITAT INC. 364 Warren Street Jersey City, N.J. SW 5-2275

НОВА КНИЖКА про М. ШАШКЕВИЧА, РАЗОМ ІЗ ВСІМА ЙОГО ТВОРАМИ

ПІДПИСАТИ С. М. ШАШКЕВИЧА, ЦЕ ЗНАЧИТЬ ПІЗНАТИ ЙОГО ПРАЦЮ І ЙОГО ТВОРІ. ЦЕ ЗМОЖЕТЕ ЗРОБИТИ, КОЛИ ПРОЧИТАЄТЕ НОВУ КНИЖКУ, ЯКУ ВИДАЛА „СВОБОДА“ ПІД ЗАГ. МАРКІАН ШАШКЕВИЧ

Біографія і характеристика творчості з усіма оригінальними творами поета. Д-р ЛУКА ЛУЦВІК

Прекрасну цю книжку гарна колорозна обкладинка роботи Т. Шукіловича. В тексті є 6 ілюстрацій. Ціна книжки — \$2.00

Замовлення і належність (тільки чекати або поштовою переказкою) слати на адресу: SVOBODA P. O. Box 346 — Jersey City 3, N.J.

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ для ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ з кольоровими ілюстраціями.

Виводить кожного місяця у Видатковій „СВОБОДА“ заводів Українського Народного Союзу. Редагує КОЛЕГІЯ з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА у ЗДА \$4.00 у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Адреса: „SVOBODA“ — „VESELKA“ P. O. Box 346, Jersey City, N.J. 07303, U.S.A.

Книжкова Новина!

М. ВЕРХОВИНЕЦЬ: НА РУНАХ І ПУСТЕЛЯХ ДАЛЕКИХ

Руйнація українських святих у Польщі. ЦІНА — \$1.00 SVOBODA P. O. Box 346 — JERSEY CITY, N. J.